

WELKOM THUIS

**VOOR EEN FATSOENLIJK
PIJNACKER-NOOTDORP**

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Pijnacker-Nootdorp

← Terug naar inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD LIJSTTREKKER	2
INLEIDING	3
PRIORITEITEN VAN HET CDA PIJNACKER-NOOTDORP	4
1 EEN SCHOON, VEILIG EN GROEN PIJNACKER-NOOTDORP	5
Woningbouw	5
Bereikbaarheid en verkeersveiligheid	8
Veiligheid en aanpak criminaliteit	10
Pijnacker-Nootdorp: duurzaam en groene parel	12
Schone kernen	15
2 FATSOENLIJKE, ZORGZAME EN SPORTIEVE KERNEN	17
Verenigingsleven en sport	17
Fatsoenlijk bestuur	18
Een gezonde gemeente	20
Zorg voor ouderen, jeugd en zij die zorgen	21
Vluchtelingen en integratie	23
3 BLOEIENDE ECONOMIE, AMBITIEUZE ARBEID	25
Lokale economie en centra	25
Glastuinbouw	26
Bestaanszekerheid en armoedebestrijding	28
Onderwijs	29
Cultuur en erfgoed	30
4 GEMEENTEFINANCIËN OP ORDE	32

← Terug naar inhoudsopgave

Voorwoord lijsttrekker

Beste inwoners van Pijnacker, Nootdorp, Delfgauw en Oude Leede,

We wonen in een prachtige gemeente. We hebben veel om trots op te zijn. Van de ligging in het groen met het Balijbos en De Groenzoom, de wijken waar het prettig wonen is tot het bruisende verenigingsleven en succesvolle lokale ondernemers.

De afgelopen jaren heb ik mij als fractievoorzitter ingezet voor onze kernen. Onze wethouder heeft gebouwd aan meer huizen voor de woningzoekenden door de bouw van KIEM en WijCK. De fractie heeft ingezet op het verbeteren van de verkeersveiligheid, met name voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Als fractie hebben we gedaan wat nodig was om mensen de zorg en aandacht te geven die ze verdienen. Op deze, en andere, terreinen hebben we de afgelopen jaren als CDA veel kunnen bereiken. Iets wat trots maakt. Tegelijkertijd is er nog veel te doen. Ik ben gemotiveerd om, samen met alle kandidaten van het CDA Pijnacker-Nootdorp, de aankomende vier jaar weer het verschil te maken.

Vanuit welke waarde het CDA dat wil doen? Vanuit het besef dat ieder mens de behoefte heeft ergens thuis te komen. Singer-songwriter Snelle brengt het mooi: *'hier is de kust veilig, reinheid, regelmaat en de rust heilig, hier ben ik thuis.'* Kortom, een plek die veiligheid en geborgenheid biedt. Politieagenten, verpleegkundigen en leraren werken met toewijding aan veiligheid, zorg en onderwijs. Vrijwilligers zetten zich in voor de lokale vereniging, mantelzorgers laten hun geliefden niet in de steek, ondernemers scheppen banen en in gezinnen worden kinderen liefdevol opgevoed. We zien om naar elkaar en nemen verantwoordelijkheid voor een leefbare en fatsoenlijke samenleving.

We moeten over politieke grenzen heen kijken, op zoek naar wat ons bindt, om Pijnacker-Nootdorp die fijne en prettige gemeente te laten blijven die het nu is. De politiek van verbinding en fatsoen wil het CDA nadrukkelijk handen en voeten geven. Daarnaast mag u ook van het CDA duidelijke concrete inhoudelijke keuzes verwachten.

Met het CDA in het gemeentebestuur zijn er de afgelopen jaren mooie resultaten geboekt. Ook de komende jaren gaan wij weer aan de slag voor Pijnacker-Nootdorp! Ik heet u graag **Welkom thuis** bij het CDA.

Janno Meijer

Lijsttrekker CDA Pijnacker-Nootdorp

← Terug naar inhoudsopgave

Inleiding

Dit verkiezingsprogramma geeft aan waar het CDA naar toe wil met Pijnacker, Nootdorp, Delfgauw en Oude Leede. Om de gemeente Pijnacker-Nootdorp verder vooruit te helpen moeten we blijvend met elkaar samenwerken. Zowel in de kernen als in het bestuurscentrum. Het CDA wil, met onze inwoners, ondernemers, het verenigingsleven, de kerken en de vele vrijwilligers die onze gemeente rijk is, werken aan het creëren van een thuisgevoel. Dat doen we door in te zetten op:

Het **bouwen van minimaal 250 woningen per jaar** om het woningtekort in te lopen. Een huis is meer dan een stapel stenen. Het is je thuis. Een plek waar je 's avonds thuiskomt en je veilig voelt. Dat gun je iedereen. Helaas zijn de wachtlijsten voor een sociale huurwoning in Pijnacker-Nootdorp nog steeds te lang en een koopwoning is voor velen onbetaalbaar geworden. Tegelijk droogt de ruimte voor grote woningbouwprojecten op. Daarom bouwen we slim en gericht op doorstroming. Dichtbij de dorpscentra bouwen we hofjes, bijvoorbeeld op de Sytwinde-locatie in Nootdorp, zodat senioren prettig met elkaar in de eigen wijk en dichtbij voorzieningen kunnen wonen en woningen weer vrijkomen voor gezinnen.

Groene, schone en veilige wijken. Het CDA kiest voor een leefbaar Pijnacker-Nootdorp. Dat betekent dat we ons blijven inzetten voor schone, nette en groene straten waarbij afval verdwijnt in de afvalbak. We zetten in op zichtbare inzet van handhavers. Ook wil het CDA investeren in de verkeersveiligheid en blijven voorzieningen zoals de huisartsenpost binnen handbereik. Onze glastuinbouwsector blijft goed bereikbaar door te investeren in infrastructuur.

Meer aandacht en minder regels voor **verenigingen, lokale ondernemers, vrijwilligers en mantelzorgers**. Zo kiezen we voor een betrokken samenleving. Wij willen kernen waar inwoners, verenigingen en ondernemers elkaar ontmoeten. Om die ontmoeting te stimuleren, investeren we de komende jaren in onze (sport)verenigingen, buurthuizen, bibliotheken en de publieke ruimte. Voor ons zijn dit investeringen in plekken waar je thuis kunt komen – en u zult ze op verschillende plekken in dit programma terugzien. U herkent ze aan het huisje in de kantlijn, het **Welkom thuis**-symbool.

Prioriteiten van het CDA Pijnacker-Nootdorp

- 1 Een thuis voor elke levensfase:** we bouwen minimaal 250 woningen per jaar en geven voorrang aan eigen inwoners bij nieuwbouw. We bouwen betaalbaar en dorps en investeren in geclusterde woonvormen waar ontmoeting centraal staat, zoals hofjes voor senioren. Zo bevorderen we doorstroming, blijven voorzieningen dichtbij en kunnen mensen in hun eigen kern blijven wonen.
- 2 We gaan voor schone, groene en nette kernen:** een prettige leefomgeving begint bij schone straten, goed onderhouden groen en veilige speel- en ontmoetingsplekken. Afval, verloedering en slecht onderhoud tasten het samenleven aan en krijgen daarom prioriteit in beleid en uitvoering.
- 3 Sterke verenigingen en sportvoorzieningen:** verenigingen zijn het cement van onze samenleving. We investeren in goede sportvelden, kleedkamers en kantines, zodat sport toegankelijk blijft voor iedereen. In Pijnacker komt een nieuwe sporthal op de plek van Het Baken, passend bij een groeiende gemeente.
- 4 Veiligheid en handhaving: zichtbaar en consequent.** Huftergedrag en afvalcriminaliteit pakken we harder aan, met zichtbare handhaving en gerichte inzet van boa's. Het politiebureau en de brandweerkazerne blijven open: basisveiligheid hoort dichtbij te zijn. Regels zonder handhaving ondermijnen vertrouwen; daarom kiezen wij voor duidelijkheid én optreden waar nodig.
- 5 Bereikbaarheid voor iedereen:** we investeren in verkeersveiligheid voor voetgangers, fietsers en kinderen, en pakken de grootste onveilige locaties doelgericht aan. Tegelijkertijd zorgen we dat voorzieningen zoals de huisartsenpost binnen handbereik blijven, door te investeren in bereikbaarheid: waar nodig regelen we een nieuwe of verbeterde ontsluiting.

1 Een schoon, veilig en groen Pijnacker-Nootdorp

Woningbouw

Een huis is meer dan een stapel stenen met een dak, het is een thuis, waar je je veilig voelt; alleen of met dierbaren om je heen. De huidige woningnood leidt letterlijk tot een uitgesteld leven voor veel jongeren. Ook senioren kunnen moeilijker doorstromen. Tegelijkertijd wordt er in Pijnacker-Nootdorp en omliggende gemeenten zo hard gebouwd dat de reistijd tussen de dorpskernen toeneemt en voorzieningen, zoals de huisartsenpost en kinderopvang onder druk komen te staan. Het CDA kiest voor de woningzoekende, voor leefbare kernen en voor een gemeente waar het ook in de toekomst prettig wonen is.

Wat we bereikt hebben

- De bouw van honderden nieuwe woningen in onze kernen waardoor we er drie nieuwe wijken bij hebben: KIEM, WijCK en Tuindershof.
- De realisatie van meer dan 100 appartementen in Casa Vita, waarvan een groot deel levensloopbestendig, met extra aandacht voor ontmoeting.
- De geplande bouw van circa 100 tijdelijke woningen op de voormalige Avalex-locatie aan de Molenweg in Nootdorp, speciaal bedoeld voor starters en spoedzoekers.
- Het inlopen van het tekort aan sociale huurwoningen door onder andere de bouw van 241 sociale huurwoningen in Tuindershof.
- Door aanhoudende inzet van het CDA is het basketbalveld voor Het Baken eindelijk gerenoveerd, zodat het weer bruikbaar is.

Onze plannen

1. Het CDA wil **doorpakken met locaties voor nieuwbouw**. Behalve het Dwarskadegebied in Nootdorp willen we op de volgende locaties nieuwe wijken realiseren:
 - 1 Tussen de Monnikenweg – Zijdeweg – N470 (achter Klapwijk) in Pijnacker
 - 2 Tussen de Westlaan – Europalaan – Tuindersweg – Overgawwseweg in Pijnacker
 - 3 Op de plek van het voormalige apothekerspand ("Paotheek") aan de Hesselt van Dinterlaan in Pijnacker

← Terug naar inhoudsopgave

2. Woningbouw speelt een cruciale rol in Pijnacker-Nootdorp. Wij willen inzetten op voldoende en betaalbare woningen, zodat iedereen, van starters tot senioren, een passende woning kan vinden. Daarom willen we **een stabiele woningproductie van minimaal 250 woningen per jaar** en zetten we in op gemengde nieuwbouwwijken met een mix van koop- en huurwoningen. Van de totale nieuwbouwproductie is 30% sociaal.

3. **Bij elk woningbouwproject wordt gezorgd voor bereikbare voorzieningen** zoals voldoende groen, parkeerplaatsen (voor fiets en auto) en kleinschalige sport- en ontmoetingsfaciliteiten zoals een trapveldje, huiskamer of gemeenschappelijke tuin. Ontmoeting stellen we centraal in het ontwerp met ruimte voor gedeelde voorzieningen. We stimuleren de aanleg van groene tuinen en het NK Tegelwippen.
4. Om jonge koopstarters te helpen, kiest het CDA voor KoopStart bij nieuwbouw. Hiermee kan de woning met korting op de markt worden aangeboden. Bij verkoop van de woning wordt een deel van de overwaarde teruggestort. Ook geven we **voorrang aan starters die al in Pijnacker-Nootdorp wonen** bij nieuwbouw.

5. We **bouwen in lijn met het dorpse karakter** van onze gemeente: we bouwen gezins- en levensloopbestendig. Ook voor duurdere koopwoningen is ruimte in de woningbouwplannen. Op deze manier bevorderen we de doorstroming en kunnen mensen langer in hun eigen buurt blijven wonen.

6. Veel senioren willen een aangepaste woning of woonvorm. Het CDA wil daarom kleinschalige, collectieve woonvormen voor senioren stimuleren. Wanneer ouderen kunnen doorstromen naar een nieuwe (zorg)woning ontstaat weer ruimte op de woningmarkt voor bijvoorbeeld jonge gezinnen. **We investeren daarom in geclusterde woonvormen** waar ontmoeting centraal staat, zoals hofjes voor senioren en mantelzorgwoningen. Een geschikte locatie hiervoor zou Sytwinde in Nootdorp kunnen zijn.
7. We stimuleren senioren die in grotere woningen wonen om door te stromen naar bijvoorbeeld collectieve woonvormen door ook **senioren voorrang te geven op nieuwbouwprojecten**. De doorstroommakelaar, die senioren helpt in het proces, is zowel voor mensen met een koop- als een huurwoning beschikbaar.

← Terug naar inhoudsopgave

8. We willen een **actieve aanpak tegen leegstaande woningen**. Voor langdurige leegstaande (kantoor)panden kijken we of we de bestemming kunnen herzien naar (tijdelijke) woningen. Zo benutten we bestaande woningen beter. Dit doen we ook door mogelijkheden voor splitsen en optoppen, transformatie, woningdelen en doorstroming toe te staan. Dit mag nooit ten koste gaan van de leefbaarheid in woonwijken.
9. We kunnen nog een beetje bijtrekken in de participatie rondom nieuwbouwprojecten binnen de kernen. Het CDA wil **passend bij de buurt nieuwe woningen bouwen**. We zijn op voorhand duidelijk wat kan en niet kan en werken samen met de buurt voor zoveel mogelijk draagvlak. We laten ons oor niet hangen naar bezwaren die uitsluitend zijn gebaseerd op beperkt individueel nadeel, zoals verlies van uitzicht.
10. Daarbij is het belangrijk dat nieuwe wijken, zoals Dwarskade in Nootdorp, groen en duurzaam zijn, met goede voorzieningen in de buurt en aandacht voor de kwaliteit van leven. Het CDA vindt dat de gemeente verantwoordelijk is voor het creëren van **fijne, toekomstbestendige woonwijken die aansluiten bij de behoeften van onze inwoners**. Dit betekent dat het dorps karakter van onze kernen behouden blijft.
11. We investeren in laagdrempelige **sportplekken in de wijk** waar bewoners samen kunnen bewegen, we pakken slecht onderhouden voorzieningen, zoals het skatepark in Klapwijk, aan.
12. We stimuleren buurtparticipatie in het groenbeheer door bewoners te betrekken bij ontwerp, onderhoud en gebruik van groen, bijvoorbeeld via **geveltuintjes en bewonersgroen**.
- 13. Als het gaat om **hoogbouw is dat eerder uitzondering dan regel**. Dat betekent concreet: binnen bestaande wijken niet te hoog, maar bij de metrostations en in de dorpscentra kan de bebouwing wel wat de hoogte in.
14. Een transformatie van de **Balijade** naar woningbouw zit er niet in. Het CDA ziet dit als een potentieel verlengstuk van het Balijbos.

Bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Het CDA zet zich al jaren in voor meer verkeersveiligheid. De komende jaren gaan we daarmee door. Veilige mobiliteit en goede infrastructuur zijn essentieel voor een functionerende samenleving. Daarbij is woningbouw alleen mogelijk als nieuw te bouwen wijken goed bereikbaar zijn. Het CDA wil daarom investeren in wegen, ov en fietspaden om kernen en buurten leefbaar en bereikbaar te houden. Dat betekent ook dat we gaan voor voldoende parkeermogelijkheden voor de auto. Wat ons betreft past betaald parkeren niet bij een dorpse gemeente.

Wat we bereikt hebben

- Door de inzet van het CDA is er € 125.000 extra gekomen voor de aanpak van verkeersonveilige plekken in de gemeente en het verbeteren van de verkeersveiligheid rondom scholen.
- Dankzij onze inspanningen blijft betaald parkeren in Pijnacker-Nootdorp achterwege en komt het aantal parkeerplaatsen in bestaande wijken niet verder onder druk te staan.
- Door onze inzet komt er een aanpak voor de Zijdeweg, waar veel te hard gereden wordt en het aantal ongelukken fors is. Er worden maatregelen genomen waarmee de inrichting van de weg wordt gewijzigd.
- Mede op ons initiatief is er gekozen voor een stevige, zachte knip bij de Monnikenweg, waardoor een verkeersveilige inrichting is gerealiseerd met weinig doorgaande verkeersbewegingen.

Onze plannen

15. Het CDA maakt werk van de **aanleg van de Verlengde Komkommerweg** tussen de Delftsestraatweg en de Hoefslag. Daarmee hoeft het vrachtverkeer van de Noordpolder niet meer over de Noordeindseweg en de Rijskade te rijden. Hierdoor verbetert de leefbaarheid en verkeersveiligheid.
16. We pakken door met een **aanpak voor de inrichting van de Zijdeweg**, de ontsluiting tussen de N470 en de Boezem, waar sinds de opening veel te hard wordt gereden en het aantal ongelukken fors is. Omwonenden laten we meedenken om te komen tot de beste oplossingen.
17. Er komt eindelijk een **oplossing voor de S-bocht Delftsestraatweg** in Delfgauw. Deze is dringend aan een

← Terug naar inhoudsopgave

opknopbeurt toe. Met de herinrichting pakken we de gehele verkeerssituatie tussen het tankstation TinQ en het kruispunt met de Laan der Zeven Linden mee.

18. Bij nieuwe projecten zoals bouwprojecten geeft het CDA **grote prioriteit aan verkeersveiligheid**.
19. Voordat we investeren in nieuw asfalt, kijken we eerst of wat er al is verbeterd kan worden. We introduceren de **investeringsafweging voor nieuwe infrastructuur**, waarbij we eerst kijken naar beter onderhoud, verbreding en een alternatieve inrichting.
20. Kinderen moeten veilig kunnen spelen. Een **maximumsnelheid van 30 kilometer per uur is de norm** in de wijken. Alleen op doorgaande wegen blijft de maximumsnelheid 50. Zo maken we ruimte voor kinderen om te spelen, vergroten we de verkeersveiligheid en kunnen we tegelijkertijd meer groen toevoegen.
- 21. Wij willen, in samenwerking met de scholen, werken aan het verder verbeteren van de verkeersveiligheid. Dat betekent het **invoeren van schoolzones** (maximaal 15 kilometer per uur), het ontmoedigen van het halen en brengen per auto en doorgaan met het aanpakken van verkeersonveilige situaties op schoolroutes.
22. **Het CDA wil meer straten inrichten als fietsstraat**. Hier is de auto te gast.
- 23. Het **onveilige (rij)gedrag met fatbikes, brommers en scooters** in en om de winkelcentra (zoals Parade en Keijzershof) is ons een doorn in het oog. We zetten extra handhaving in om asociaal gedrag een halt toe te roepen en bekijken of de boa's daar extra bevoegdheden voor nodig hebben.
24. Het CDA wil **geen doorgaand vrachtverkeer meer door Pijnacker Centrum**, anders dan openbaar vervoer en leveranciers. De altijd drukke Oostlaan wordt afgesloten voor doorgaand vrachtverkeer.
25. De fiets is een ontzettend populair vervoersmiddel in Pijnacker-Nootdorp. Maar de overlast van slecht geparkeerde en omgevallen fietsen rond de metrostations en in de winkelcentra

← Terug naar inhoudsopgave

willen we tegengaan. We willen de parkeergelegenheid voor fietsen de jaren verder verbeteren. We willen **extra stallingen bij de metrostations**, in Pijnacker Centrum en in Delfgauw. In de fietsstallingen komt voldoende ruimte voor elektrische (bak)fietsen.

26. In een drukke gemeente moeten alle verkeersgebruikers het overzicht kunnen hebben en het verkeer kunnen zien. **We stoppen daarom met tweerichtingsverkeer op rotondes.** We heroverwegen de inrichting van de rotondes op de Europalaan, Nootdorpseweg-Sportlaan en Westlaan. Er komen duidelijke, veilige loop- en fietsroutes van de wijken richting het centrum.

27. We blijven ons inspannen voor een **intensivering van de E-lijn** (verbinding tussen Rotterdam en Den Haag).

28. Pijnacker-Nootdorp is geen stad. Goede en voldoende parkeermogelijkheden blijven daarom noodzakelijk. **Voor inwoners blijft er parkeergelegenheid nabij hun huis.** Voor het CDA betekent dat een verlaging van de huidige norm van 250 meter naar 100 meter lopen. Het inruilen van parkeerruimte voor nieuwbouw of groen gebeurt alleen met draagvlak van de buurt.

29. Het CDA wil het aantal **openbare oplaadpunten** (inclusief snelladers) voor elektrische auto's en fietsen de komende jaren laten stijgen. Daarnaast willen we het makkelijker maken voor inwoners om hun auto op te laden met eigen zonnestroom door kabelgoottegels te legaliseren en te faciliteren, mits dat veilig kan.

30. Het CDA blijft **tegen invoering van betaald parkeren** in Pijnacker-Nootdorp.

Veiligheid en aanpak criminaliteit

De veiligheid in onze gemeente verdient blijvend aandacht. De afgelopen jaren wordt met name in Nootdorp geteisterd door jeugdoverlast en -criminaliteit. Met explosies en vuurwapengeweld tot gevolg. Dit is onacceptabel. Voldoende politie en handhaving op straat is nodig om de veiligheid, en ook het veiligheidsgevoel, te waarborgen. Naast veiligheid verdient ook weerbaarheid aandacht. Intimidaties, bedreigingen en geweld tegen hulpverleners en (politieke) ambtsdragers accepteren we niet. De gemeente verhaalt alle schade

← Terug naar inhoudsopgave

op de daders, van vernielingen aan winkelpanden en verkeersborden tot slachtofferzorg.

Wat we bereikt hebben

- Het CDA heeft ervoor gezorgd dat de gemeente is gestart met een inhaalslag op de handhavingsdossiers, waarmee een achterstand van 119 niet opgepakte meldingen en 45 handhavingsdossiers in behandeling zijn genomen.
- Mede door de inzet van het CDA is er niet bezuinigd op de handhaving capaciteit, waardoor de handhaving op foutparkeren en de dumping van afval kan worden doorgezet.

Onze plannen

31. Het CDA wil (vast of mobiel) **cameratoezicht** wanneer dat kan bijdragen aan het vergroten van de veiligheid, bijvoorbeeld in Parade. Er wordt niet getornd aan de handhaving capaciteit.
32. Bodycams worden onderdeel van de standaarduitrusting van de (groene) boa's: voor hun eigen veiligheid en die van u. We zetten **boa's in de woonwijken en dorpskernen** in, waarmee we gericht overlast en (kleine) leefbaarheidsproblemen aanpakken.
33. We vinden het belangrijk dat de politie zichtbaar is, maar de politiecapaciteit staat onder druk. **Het politiebureau en de brandweerkazerne blijven open**. Het is belangrijk dat Pijnacker-Nootdorp zelf beschikt over deze basisvoorzieningen.
34. Het **inlopen van de handavingsachterstanden** blijft prioriteit krijgen. Gebrek aan handhaving zorgt voor oneerlijke concurrentie en draagt niet bij aan een gelijk speelveld voor ondernemers en inwoners.
35. De **veiligheid van vrouwen en meisjes** verdient speciale aandacht. Denk aan betere zichtlijnen, verlichting en sociale controle. Vrouwen en kwetsbare groepen worden actief betrokken bij het ontwerpproces.
36. Op de belangrijkste fietsverbindingen tussen Pijnacker, Nootdorp en Delfgauw investeren we in de veiligheid. Onder andere de fietspaden langs de Noordweg en de Laakweg gaan we **beter verlichten**.

← Terug naar inhoudsopgave

- 37.** We pakken door met een **gemeentelijk interventieteam ter bestrijding van ondermijnende criminaliteit**, met name op de bedrijventerreinen. Dit interventieteam bestaat uit boa's, toezichthouders en veiligheidsadviseurs.

Pijnacker-Nootdorp: duurzaam en groene parel

Het CDA zet in op ambitieus duurzaamheidsbeleid. We willen onze gemeente fatsoenlijk doorgeven aan nieuwe generaties. Schone lucht, schoon water, een groene omgeving met voldoende buitenspeelplekken, recreatie en sportmogelijkheden zijn daarvoor nodig.

We investeren in openbare groene pleinen, sport- en culturele voorzieningen die uitnodigen tot spelen, ontmoeting en bewegen. We stimuleren de aanleg van buurttuinen, parken en groene zones. We investeren in en versterken de leefbaarheid in de wijken met de gedachte 'een tuintje erbij'. Zo beschermen we onze wijken, van kinderen tot ouderen, zo goed mogelijk tegen hittestress, gaan we wateroverlast en watermisbruik tegen en bevorderen we de biodiversiteit in onze groene gemeente.

Wat we bereikt hebben

- Bij bouwprojecten binnen bestaande wijken, zoals Oranjepark en Vrijenban, hebben wij steeds aandacht gevraagd voor de balans tussen meer verkeersveiligheid, vergroening en ruimte voor parkeren.
- Mede door het CDA is er extra aandacht voor de stagnerende verbetering van de waterkwaliteit in Delfland en ingezet op een verbetering van de waterkwaliteit van sloten en meertjes).
- Door inzet van het CDA is de succesvolle gemeentelijke Duurzaamheidslening voortgezet, naast de landelijke Energiebespaarlening.
- Er is eindelijk een aanpak gekomen voor het terugdringen van overlast als gevolg van de almaar toenemende de ganzenpopulatie in onze gemeente.

Onze plannen

- 38.** Het CDA is **trots op Buytenhout (De Bali, het Bieslandse Bos en de Dobbepas), De Groenzoom en De Ackerdijkse Plassen**. Dit maakt Pijnacker-Nootdorp de groene diamant, midden in de Randstad. Onze groengebieden zijn nagenoeg allemaal op elkaar

← Terug naar inhoudsopgave

aangesloten. Het CDA wil dat zo houden, zodat het aantrekkelijk blijft om er te wandelen, te hardlopen en te fietsen.

- 39.** Het CDA wil het **achterstallig onderhoud in De Balij en het Bieslandse Bos zo snel mogelijk inlopen**. De achterstand, die is ontstaan door een tekort aan beheerfinanciering van de provincie Zuid-Holland, vinden we onacceptabel. We geven prioriteit aan het vrijmaaien van de wandelpaden om overwoekering tegen te gaan.
- 40.** We maken ons sterk voor een **aanpak van bodemdaling**, waarbij we niet alleen kijken naar milieu en klimaat, maar ook naar investeringen om de openbare ruimte en infrastructuur bestand te maken tegen bodemdaling. Samen met inwoners en het Hoogheemraadschap Delfland houden we het grondwaterpeil op niveau.
- 41.** Het initiatief voor een **offroad fietstracé**, waar vrijwilligers al in 2014 mee zijn gestart, wordt gerealiseerd. We geven daarmee invulling aan de brede behoefte die bestaat bij sportieve fietsers voor een dergelijke route en zoeken aansluiting op de nabijgelegen mtb-routes van Zoetermeer (Buytenpark) en Bergschenhoek (Bergse Bos).
- **42.** We willen dat de gemeente, in nauwe samenwerking met natuur- en bewonersorganisaties, **meer ontmoetingsplekken in de groengebieden** gaat realiseren.
- 43.** Er komen meer **openbare toiletten**: we kunnen de gastvrijheid van onze gemeente voor iedereen verbeteren als we in het groen en in de winkelcentra meer mogelijkheden hebben voor HogeNood.
- **44.** **We zetten veel meer bankjes neer**, en vooral ook op een manier waardoor mensen meer dan nu worden uitgenodigd met elkaar in gesprek te raken. We ontwikkelen multifunctionele pleinen, buurtcentra en binnenplaatsen of dorpstuinen waar verschillende leeftijden en groepen zich welkom voelen en met elkaar in gesprek kunnen raken, ook zonder verplichte consumptie.
- **45.** De **snelle realisatie van het Sociaal Cultureel Centrum in het centrum van Pijnacker heeft prioriteit**, zolang dat financieel verantwoord kan. Het centrum van Pijnacker verdient echt een

← Terug naar inhoudsopgave

kwaliteitsimpuls. Het sterk versteende Raadhuisplein moet groener.

46. Hoewel **houtstook** voor velen warmte en gezelligheid betekent, zorgt het bij anderen voor hinder en gezondheidsklachten. Doordat huishoudens de grootste bron van fijnstofuitstoot zijn via houtstook, verspreiden we informatie over bewust stoken. In navolging van gemeente Zoeterwoude, voeren we een verbod op houtstook in bij een stookalert van het RIVM.
47. Er zijn landelijk afspraken gemaakt over de verduurzaming en energietransitie in Nederland. Juist om Nederland onafhankelijk te maken van buitenlandse energiebronnen. Door **voortzetting van de gemeentelijke Duurzaamheidslening** wil het CDA het huiseigenaren zo gemakkelijk mogelijk maken om te verduurzamen.
48. De gemeente en bewoners moeten gezamenlijk hun schouders onder **energieprojecten in de wijk** zetten. Opbouw van kennis en ervaring in de wijken zorgt ervoor dat bewoners mee kunnen blijven doen met een van de grootste uitdagingen van deze tijd. De gemeente blijft daarom wijkinitiatieven actief steunen waarbij het CDA de stem van wijkbewoners zwaar wil laten meewegen in zijn keuzes.
49. De gemeente maakt geld vrij om **isolatie en het gebruik van veilige buurt- en thuisbatterijen** te stimuleren en er is oog voor inwoners met een kleine portemonnee.
50. We willen dat de gemeente zich inzet bij de netbeheerder voor het **versneld verzwaren van het stroomnet**, zodat netcongestie wordt voorkomen.
51. Voor de keuzes van schone energie zijn betrouwbare gegevens nodig. Alleen dan zijn bewoners in staat goede afwegingen te maken die passen bij hun woning en leefwijze. Bij onvoldoende garanties over kosten kan de gemeente van inwoners niet verwachten dat zij besluiten nemen. **Bewoners krijgen ruim de tijd voor hun energietransitie.**
52. Er komen **geen windturbines** in Pijnacker-Nootdorp. Ook geven we geen vergunningen voor zon op land, waarbij zonneparken in weilanden worden gerealiseerd. Hiervoor is de ruimte in onze gemeente te schaars. We geven als gemeente het goede

voorbeeld met zonnepanelen op gemeentelijke accommodaties en stimuleren ondernemers dit voorbeeld te volgen.

- 53.** We pakken door met **effectieve maatregelen om de ganzenpopulatie terug te dringen**, zoals afschot en grootschalige nestbehandeling in de natuurgebieden. Ganzen zorgen voor overlast bij boeren, tuinders en in de wijken. Daarbij is een teveel aan ganzen slecht voor de natuur.

Schone kernen

Schone kernen zijn belangrijk voor een fijne leefomgeving, zowel voor inwoners als voor ondernemers. Het CDA zet zich dan ook al jaren in voor de vermindering van zwerfafval en dumping. De komende jaren gaan we daar mee door. We maken het makkelijker voor mensen om hun afval juist aan te bieden, door inzet van de mobiele milieustraat en maken het afvalbeleid per wijk passend bij de inrichting. We introduceren cameratoezicht op de grootste afvalhotspots.

Wat we bereikt hebben

- We hebben ervoor gezorgd dat een voorgenomen bezuiniging op de beeldkwaliteit voor straatreiniging is teruggedraaid.
- Dankzij het CDA is er meer aandacht voor de aanpak van zwerfafval en dumping, bijvoorbeeld door strenger toezicht op de grootste afvalhotspots in de gemeente, zoals bij SV Nootdorp en de Weegbree (winkelcentrum Keijzershof).
- Mede door de inzet van het CDA wordt het afvalbeleid stap voor stap uitgerold. Daarmee komen er voorlopig geen minicontainers in Emerald (Delfgauw).

Onze plannen

- 54.** De afvalstoffenheffing moet binnen de perken blijven. De inwoners van Pijnacker-Nootdorp hebben daarom de schone taak ervoor te zorgen dat we, wat betreft het verminderen van de hoeveelheid restafval en afvalscheiding, in de top van Nederland terechtkomen. Dit leidt namelijk tot minder kosten voor afvalverwerking en is goed voor de portemonnee van onze inwoners.
- 55.** We lichten (nieuwe) bewoners beter in over het **afvalbeleid** van onze gemeente. Dat betekent informatie over het hoe en wanneer het afval in hun straat wordt verzameld en opgehaald.

← Terug naar inhoudsopgave

Een simpel bordje met de verzameltijden kan al tot verbetering leiden.

- 56. Initiatieven van vrijwilligers die **zwerfafval** opruimen moeten meer erkenning en waardering krijgen vanuit het gemeentebestuur. We willen buurtbewoners betrekken bij het schoonhouden van hun straten. De gemeente organiseert schoonmaakdagen in de hele gemeente en ondersteunt vrijwilligers met de juiste middelen om hun straten schoon te maken.
- 57. De **openingstijden van de milieustraten van Avalex** worden verruimd met een avondopenstelling op minimaal één avond per week. Het gezinsleven is te druk om ook nog grofvuil weg te brengen tussen 8 en 17 uur.
- 58. Het CDA wil **sneller inspelen op problemen met de afvalinzameling** in wijken, zowel in de kernen als in het buitengebied. Meer ondergrondse containers en het wellicht vaker legen daarvan helpen daarbij.
- 59. De **handhaving op fout aangeboden afval** wordt versterkt. Wie vervuult, draait op voor de schade. We willen dat de gemeente nog actiever straatafval en vernielingen in de vorm van bekladdingen en vuurwerkschade tegengaat. Op plekken met veel overlast door afval plaatsen we camera's om daders te pakken of af te schrikken.
- 60. Het CDA wil **intensiever onderhoud** en een snellere aanpak van problemen. Te denken valt aan scheuren in wegen en losliggende stoeptegels, maar ook aan straatreiniging en consequent maaibeleid.

2 Fatsoenlijke, zorgzame en sportieve kernen

Verenigingsleven en sport

Verenigingen en vrijwilligers vormen het hart van Pijnacker, Nootdorp, Delfgauw en Oude Leede. Vitale sportclubs, de kerken, buurthuizen, energieke muziekverenigingen en actieve wijkverenigingen – onze kernen kennen een heel rijk verenigingsleven. Dat koesteren we. Verenigingen vervullen uit zichzelf tal van taken, waar de gemeente nauwelijks naar hoeft om te kijken. En ze draaien bijna altijd op vrijwilligers. Daarom willen wij hen de erkenning geven die ze verdienen: de gemeente is er voor de verenigingen en haar leden, niet andersom.

Wat we bereikt hebben

- Mede door de inzet van het CDA heeft Oliveo er op sportpark De Groene Wijdte er een extra veld bij gekregen. We maakten met succes meer geld los voor het preventief oplossen van knelpunten bij sportverenigingen.
- We wezen een extra huurverhoging van 4% op de gemeentelijke accommodaties af.

Onze plannen

61. We willen **één contactpunt** voor verenigingen en vrijwilligers bij de gemeente die helpt bij de formulierenbrigade en het organiseren van activiteiten.
62. We waarderen en stimuleren **het vrijwilligerswerk** en het organiseren van activiteiten in de wijken. Buurtbewoners en wijkverenigingen krijgen de ruimte en ondersteunen we financieel via de Buurtknip.
- 63. Sportverenigingen dragen bij aan de gezondheid van onze inwoners en aan de sociale cohesie in de kernen. We koesteren het verenigingsleven en willen investeren in een sportieve omgeving voor alle inwoners. Onze gemeente groeit, **sportvelden, kantines en kleedkamers moeten tijdig meegroeien** met de gemeente.
64. Verschillende accommodaties zijn toe aan een opknapbeurt, nieuwe velden of verduurzaming, zoals sporthal Het Baken. Het CDA wil **een nieuwe sporthal op de plek van Het Baken** en het

← Terug naar inhoudsopgave

gebied eromheen laten meeliften op de investeringen in de sporthal.

- 65. We gaan de **huren voor de sportverenigingen niet verhogen** om de gemeentelijke begroting dicht te lopen. Verenigingen moeten voor iedereen, en in het bijzonder voor gezinnen en ouderen, betaalbaar en toegankelijk blijven.
- 66. We zetten in op **lagere lokale belastingen voor verenigingen**, bijvoorbeeld door het compenseren van de OZB voor (sport)verenigingen via doelsubsidie.
- 67. We willen vrijwilligerswerk door scholieren stimuleren. Daarvoor starten we een campagne en stimuleren we scholen om de maatschappelijke stage betekenisvol voort te zetten. We gaan met scholen in gesprek over hoe we meer **scholieren vrijwilligerswerk** kunnen laten doen. Bijvoorbeeld door bij te dragen in sectoren waar personeelskrapte bestaat, zoals zorg, maar ook het verenigingsleven.

Fatsoenlijk bestuur

De gemeente heeft niet alle oplossingen. Politici ook niet. Het CDA wil daarom blijven bijdragen aan aanvullende en vernieuwende vormen van participatie. Er is zoveel expertise, ervaring en denkkraft onder onze inwoners. We willen blijven werken aan een bereikbare en toegankelijke gemeentelijke overheid, voor alle inwoners en dus ook voor diegenen die de wegen in de gemeentelijke bureaucratie niet kennen.

Wat we bereikt hebben

- Het CDA werkte van harte mee aan de introductiecursus gemeentepolitiek, waar we inwoners leerden hoe beslissingen worden genomen door de gemeente en wat het werk van een raadslid inhoudt.
- We bezochten de wijkverenigingen van onder andere Oude Leede, Klapwijk, Pijnacker-Zuid en boden hen een luisterend oor.

Onze plannen

- 68. Wij zetten ons in voor een **weerbaar bestuur**, waarin geen plaats is voor intimidatie, agressie, ongewenste beïnvloeding en ondermijning. Wie bedreigd wordt, moet kunnen rekenen op steun en bescherming.

← Terug naar inhoudsopgave

- 69. We gaan ons inzetten voor een gemeente waar iedereen zich gehoord weet en mee kan doen. We starten een proef met de “**kernprobleemoplosser**” die ervoor kan zorgen dat vastgelopen dossiers vlotgetrokken kunnen worden. Zo laten we zien hoeveel er mogelijk is als de gemeente samenwerkt met haar inwoners.
- 70. Werken bij een gemeente, betekent werken voor de gemeenschap. We vinden het belangrijk dat ambtenaren, raadsleden en wethouders benaderbaar en zichtbaar zijn. Twee keer per jaar organiseert het CDA een **samen-stage** waarbij iedereen die bij de gemeente werkt meeloopt als vrijwilliger bij verenigingen, evenementen en activiteiten in onze kernen.
- 71. We introduceren een **wijk- of buurtmaker**: een ambtenaar met hands-on mentaliteit, budget en mandaat om initiatieven direct te ondersteunen en problemen aan te pakken. Zo betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties direct bij de buurtontwikkeling.
- 72. We communiceren als gemeente **tijdig, helder en duidelijk** over keuzes en beleid, over wat kan en wat niet kan. We leggen beslissingen altijd uit in begrijpelijke taal.
- 73. We gebruiken artificial intelligence (AI) om onze dienstverlening slimmer en sneller te maken, bijvoorbeeld bij onderhoud. Maar **de menselijke maat blijft leidend**: besluiten worden altijd door mensen genomen. De inzet van AI is transparant en niet sturend. Daarbij toetsen we de toepassing van AI vooraf op ethiek, privacy en non-discriminatie.
- 74. We **verbeteren de cyberveiligheid** van de gemeente, zodat we beter bestand zijn tegen hacks en zetten actief in op een grotere bewustwording in en weerbaarheid van de samenleving.
- 75. We **verlagen de regeldruk** voor simpele vergunningen en aanvragen voor evenementen door te gaan werken vanuit vertrouwen: we toetsen regels marginaal, en kijken aan het eind van het jaar hoe het gelopen is.
- 76. Gezien de onrustige situatie in de wereld is het extra belangrijk dat inwoners zich bij een **noodsituatie** de eerste 72 uur kunnen redden. We ondersteunen de bewustwordingscampagne van de overheid om inwoners alert te maken op het in huis hebben van

← Terug naar inhoudsopgave

een noodpakket bestaande uit onder andere water, voedsel, batterijen en contant geld.

Een gezonde gemeente

Hoewel er veel mogelijkheid is tot sporten en bewegen in het groen, leven we ook in Pijnacker-Nootdorp niet altijd even gezond. Het is daarom belangrijk om gezondheid in alle beleidsterreinen mee te nemen. Gezondheid is veel meer dan de afwezigheid van ziekte. Meedoen in de samenleving, je levensstijl, financiële stabiliteit en preventie dragen bij aan gezondheid, zowel mentaal, sociaal als fysiek.

Wat we bereikt hebben

- Mede door de inzet van het CDA heeft Pijnacker-Nootdorp een Actieprogramma Eenzaamheid gekregen, waarmee we inwoners stimuleren naar elkaar om te kijken.
- Meermaals hebben we aandacht gevraagd voor het huisartsentekort in Pijnacker.

Onze plannen

77. Pijnacker-Nootdorp groeit hard in aantal inwoners. We zien daardoor ook een huisartsentekort ontstaan, met name in Pijnacker. We gaan huisartsen beter ondersteunen bij het vinden van geschikte praktijkruimte. Bij het bouwen van nieuwe woningen sturen we actief op **meer ruimte voor nieuwe huisartspraktijken**.

78. Bewegen is essentieel voor een gezonde levensstijl. We stimuleren bewegen op jonge leeftijd door **voldoende speeltuinen en speelplekken** in elke kern aan te leggen en door sport toegankelijk te maken. We zorgen dat deze plekken niet alleen voor de allerjongsten leuk zijn, maar ook geschikt zijn voor jeugd en jongeren.

79. Er komt in 2026 een **Sport -en Gezondheidsvisie** voor Pijnacker-Nootdorp. In deze visie zetten we in op ruimte en investeringen in onze verenigingen, gezond oud worden en genoeg sportvoorzieningen in iedere wijk.

80. De voedselomgeving verleidt ons, vaak onbewust, tot ongezond en overmatig eten. Ons voedingspatroon wordt sterk beïnvloed door factoren in onze omgeving. Gemeenten hebben de

← Terug naar inhoudsopgave

wettelijke taak om de volksgezondheid te beschermen en te bevorderen, met een focus op preventie. Daarom wil het CDA:

Geen nieuwe tabakszaken in de kernen. Dit maken we mogelijk door aanpassingen te doen in het omgevingsplan.

Een rookvrije generatie. We breiden rook- en vapevrije zones uit bij scholen, speeltuinen en sportverenigingen en we handhaven op het verbod op verkoop van vapes.

Gezamenlijke gezonde schoollunches: onder het mom van 'geen rommel in je trommel' wil het CDA dat het voedingspatroon van kinderen minder afhangt van de portemonnee van de ouders. Bovendien draagt een gezamenlijke lunch bij aan een goed gesprek over gezond eten en voldoende bewegen.

Zorg voor ouderen, jeugd en zij die zorgen

Zorgen is een werkwoord: we kunnen niet leven zonder te zorgen voor de ander. En als ziekten en gebreken ons overkomen, is het belangrijk dat je zorgzame mensen om je heen hebt. Gelukkig leven we in een gemeente met betrokken zorgprofessionals, liefdevolle mantelzorger en goede zorg. Een fatsoenlijke gemeente kijkt om naar haar ouderen. We bieden hen passende zorg en ondersteuning.

Iedereen heeft recht op toegankelijke en goede zorg waarin de menselijke waardigheid centraal staat. De zorg draait niet om regels, financiën of snelheid, maar om mensen. Maatschappelijke organisaties zijn meer partners van de gemeente dan haar klanten. Wie grotendeels afhankelijk is van zorg moet de mogelijkheid hebben die zelf vorm te kunnen geven.

Wat we bereikt hebben

- Mede dankzij het CDA is het Hospice Koningshove er gekomen, zodat inwoners die in de laatste fase van hun leven niet meer thuis kunnen worden verzorgd, de mogelijkheid hebben om te sterven in een warme, huiselijke omgeving.

Onze plannen

81. Het CDA wil een einde maken aan de open aanbesteding en de vele aanbieders in het sociaal domein een halt toeroepen. **De zorg is geen markt.**

← Terug naar inhoudsopgave

82. Eenzaamheid is een probleem, ook in onze gemeente. Als CDA houden we de komende jaren aandacht voor inwoners die eenzaam zijn of dreigen te vereenzamen. Dat geldt bijvoorbeeld voor oudere inwoners, maar ook onder jongeren komt eenzaamheid voor. Pijnacker-Nootdorp zet daarom de gerichte aanpak om het welzijn van jongeren te verbeteren, voort. Bijvoorbeeld via een app waarmee je activiteiten in je buurt kunt vinden.

83. In 2023 is de **Woonzorgvisie** van Pijnacker-Nootdorp gepubliceerd. Het CDA wil deze visie de komende jaren uitvoeren. Dit betekent dat we inzetten op genoeg woningen voor inwoners met een zorgvraag. Ouderen moeten in een verpleeghuis kunnen rekenen op betaalbare en goede dagbesteding.

84. We geven prioriteit aan het realiseren van woonvormen mét zorg, zoals het Gezond en Wel Thuis woonzorgconcept, waarvan ouderen gebruik kunnen maken in de fase tussen zelfstandig thuis wonen en wonen in een zorginstelling. We **stimuleren zorgzame buurten** met laagdrempelige en informele zorg en buurthuiskamers voor ontmoeting en informele hulp.

85. Mantelzorgers doen werk van onschatbare waarde in Pijnacker-Nootdorp. Het CDA wil **meer aandacht en hulp aan mantelzorgers**. Het ondersteuningsaanbod voor inval- en respijtzorg via de SWOP maken we makkelijker vindbaar.

86. Kinderen met problemen verdienen de passende en juiste zorg. Specialistische, duurdere hulp dreigt in het gedrang te komen door de toenemende vraag naar jeugdhulp. Kinderen en jongeren met zwaardere problemen komen in de knel, omdat specialistische jeugdzorg minder lucratief is voor aanbieders. Helaas is de jeugdzorg te vaak een 'verdienmodel' voor aanbieders. Daarom wil het CDA een beperkt aantal aanbieders, scherper sturen op onnodige kosten en een maximum aan de winst die bedrijven mogen maken.

87. We maken **zorgen voor jezelf** belangrijker. Beweegprogramma's, ouderengym, valpreventie en bewustwordingscampagnes op het gebied van mentale gezondheid brengen we onder de aandacht. Ook informeren we

← Terug naar inhoudsopgave

inwoners over (de negatieve gevolgen van) drugs, roken en alcohol.

88. Het CDA wil meer inzet op een betere verbinding en meer samenwerking tussen jeugdhulp, jongerenwerk, onderwijs, en sport en gezondheid per wijk. We gaan voor een **gerichte wijkaanpak** die aansluit op de problemen die spelen in de wijk.
89. Het gebeurt nog te vaak dat inwoners meerdere malen een verzoek voor een hulpmiddel of zorg moeten doen aan verschillende instanties of medewerkers van de gemeente. We willen **Wmo-voorzieningen toekennen op basis van vertrouwen**. Vertrouwen en vlottere besluitvorming zorgen ervoor dat inwoners sneller de hulp krijgen die ze nodig hebben. We controleren achteraf en steekproefsgewijs. Misbruik pakken we aan.
90. We stimuleren het **hergebruik van Wmo-hulpmiddelen**. Dit bespaart de gemeente geld en bevordert de snelheid waarmee hulpmiddelen kunnen worden toegekend.
91. We willen dat het **doelgroepenvervoer** voor bijvoorbeeld leerlingen, ouderen en mensen met een beperking veilig is en op tijd rijdt.
92. **Buurthuizen en huiskamers zijn een vitaal onderdeel van de wijk**. Het CDA wil deze graag behouden en slimmer benutten, bijvoorbeeld door er meerdere organisaties en zorgverleners een thuis te bieden.

Vluchtelingen en integratie

Verantwoordelijkheid en solidariteit zijn leidend in de inzet van Pijnacker-Nootdorp om mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld een veilige plek in onze samenleving te bieden. Tegelijkertijd houden we oog voor de behoeften van onze inwoners. Het is een dubbele verantwoordelijkheid die spanningen met zich meebrengt. Het aantal mensen dat opvang nodig heeft overstijgt de beschikbare mogelijkheden. De grenzen van de spankracht van onze inwoners moeten we in het oog houden, omdat we anders de belofte van een goede integratie niet kunnen waarmaken. Ook wat betreft arbeidsmigranten zijn de zorgen groot.

← Terug naar inhoudsopgave

Het CDA hecht er waarde aan dat we in Pijnacker-Nootdorp barmhartig zijn met mensen die oorlog zijn ontvlucht. Tegelijkertijd ziet het CDA ook de druk op voorzieningen toenemen. We doen wat we kunnen, maar houden oog voor zowel het draagvlak als de draagkracht van wijken en kijken wat realistisch is.

Wat we bereikt hebben

- Pijnacker-Nootdorp heeft zich de afgelopen jaren ruimhartig getoond in het opvangen van Oekraïense vluchtelingen.

Onze plannen

- 93.** Het CDA staat voor **een humane vorm van (tijdelijke) opvang** voor hen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld.
- 94.** De grote opgaven waar onze gemeente voor staat, gecombineerd met de schaarse ruimte, maakt dat **asielopvang kleinschalig en inpasbaar** moet zijn.
- 95.** De Spreidingswet zorgt ervoor dat asielopvang eerlijk over Nederland wordt verdeeld. Het CDA wil **regionale afspraken over asielopvang** en huisvesting onder regie van de provincie. Daardoor wordt spreiding van doelgroepen, onderlinge uitwisseling en specialisatie zoveel mogelijk benut, passend bij onze gemeenschap.
- **96.** Bij elke afweging voor opvang laten we **het belang van draagvlak** en druk op de voorzieningen meewegen bij de uitwerking.
- 97.** We koppelen het realiseren van opvang voor vluchtelingen aan voorzieningen. Er moet **voldoende draagkracht** in het onderwijs, de zorg en andere voorzieningen zijn om fatsoenlijke opvang te realiseren.
- 98.** We zetten extra in op de **integratie van nieuwe Nederlanders** (statushouders), met bijzondere aandacht voor versterking van taalvaardigheid, kennis van de Nederlandse geschiedenis en cultuur van tolerantie (burgerschap), arbeidsparticipatie en digitale vaardigheid. Het behoorlijk spreken van de taal is de sleutel tot werkelijk meedoen in de samenleving.

3 Bloeiende economie, ambitieuze arbeid

Lokale economie en centra

Pijnacker-Nootdorp mag best trotser zijn op haar ondernemers. Onze ondernemers maken de kernen, of dat nu in de bruisende Dorpsstraat van Nootdorp met haar fijne horeca is, of in het gezellige Delfgauw. Ook het centrum van Pijnacker heeft het potentieel een parel te worden. Aan de lokale ondernemers zal het niet liggen: van Slijterij de Helm tot Van Schie en Van Atten, het zijn begrippen die Pijnacker kleuren. Tegelijkertijd is het voor lokale ondernemers niet altijd eenvoudig om in onze gemeente het hoofd boven water te houden. Ondernemers verdienen daarom alle steun, ook op de bedrijventerreinen.

Wat we bereikt hebben

- Mede door inzet van het CDA is de gemeente ondernemersinitiatieven op het gebied van verduurzaming intensiever gaan faciliteren, bijvoorbeeld met de duurzaamheidscoaches.
- Er is een plan gekomen om bedrijvenpark De Boezem een aantrekkelijkere omgeving te maken om te ondernemen. Er wordt geïnvesteerd in de bereikbaarheid en groene structuren.
- Het CDA heeft initiatief genomen voor een centrumplan voor Pijnacker met een nog aantrekkelijker aanbod van winkels, horeca en voorzieningen en meer beplanting.
- Ons initiatief voor een beursvloer waar vraag naar en aanbod van ontmoetingsruimte in de gemeente bij elkaar kwam, bleek een succes.

Onze plannen

99. Door de toename van het aantal inwoners is het nodig om het **bestaande centrum van Pijnacker op te waarderen**. Door het opwaarderen ontstaat nog aantrekkelijker aanbod van winkels, horeca en voorzieningen. Samen met de nieuwe woningen, de komst van het Sociaal Cultureel Centrum en een fijne omgeving is het centrum dé plek om te ontmoeten, wonen, werken, winkelen en ontspannen.

100. Het CDA wil een **horecapaviljoen** met terrassen aan het Raadhuisplein. Dit plein moet het bruisende hart van Pijnacker worden met meerdere terrassen.

← Terug naar inhoudsopgave

- 101. Ondernemers** vormen vaak het hart van de kernen en trekken door hun unieke karakter bezoekers naar de centra. Qua economie en bereikbaarheid staat Pijnacker-Nootdorp voor grote opgaven. Veel daarvan reiken verder dan onze gemeentegrenzen, waardoor bestuurlijke samenwerking op regionaal niveau noodzakelijk is, bijvoorbeeld via de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH).
- 102.** Het CDA wil de groei van werkgelegenheid gelijk op laten gaan met de woningbouwopgave die zij in de regio vervult. De bedrijvenparken Heron in Nootdorp en Boezem Oost in Pijnacker zijn in de afgelopen jaren gegroeid, maar raken vol. Dat betekent dat we nog slimmer gebruik moeten maken van de ruimte, bijvoorbeeld door te verkennen of het stapelen van voorzieningen op de **bedrijventerreinen** mogelijk is.
- 103.** De **wijkwinkelcentra Emerald en Keijzershof** zijn een belangrijke plek voor het winkelaanbod van onze ondernemers, maar ook als ontmoetingsplekken in de wijk. Samen met de ondernemers moet de gemeente ervoor zorgen dat de wijkwinkelcentra aantrekkelijk blijven. Dat betekent dat er geen afval rondzwerft of kapotte verlichting hangt. Het betekent ook dat het er groen en gezellig is.
- 104.** We **raadplegen lokaal belanghebbenden** wanneer de gemeente nieuwe regels wil invoeren. Bij vergunningaanvragen wordt oplossingsgericht samengewerkt met indieners met als doel doorlooptijden te verkorten en kosten te beperken.
- 105.** Ondernemers kunnen niet zonder **goed personeel**. De gemeente stimuleert de samenwerking tussen onderwijs en het lokale bedrijfsleven.

- 106. Ontmoeten** is in ons programma een cruciaal thema. We willen daarom horeca en culturele plekken aanmoedigen om niet-commerciële zones aan te bieden: zitplekken zonder bestelplicht. In de wijkwinkelcentra komen meer ontmoetingsplekken.

Glastuinbouw

De glastuinbouw maakt deel uit van de identiteit van onze gemeente en de regio. Samen met de gemeenten Lansingerland, Waddinxveen

← Terug naar inhoudsopgave

en Zuidplas vormen we het Oostland, onderdeel van de Greenport West Holland. Dit is de grootste Greenport van Nederland en Europa. De glastuinbouw is daarmee ook een grote werkgever in onze gemeente. Toch staan we ook in de glastuinbouw voor een aantal opgaven. We staan voor een glastuinbouw die toekomstbestendig is, met oog voor natuur en milieu. Een glastuinbouw die een belangrijke rol speelt bij de verduurzaming van onze gemeente.

Wat we bereikt hebben

- Mede op initiatief van het CDA wordt een gemeentelijke grondbank onderzocht, waarmee de gemeente de herstructurering kan versnellen door strategisch gronden aan te kopen.
- Er komen voor ondernemers meer mogelijkheden om arbeidsmigranten te huisvesten op het eigen erf, mits dit de glastuinbouw niet belemmert en niet tot overlast leidt.

Onze plannen

107. Het CDA wil doorpakken met de **herstructurering van de glastuinbouw**.

De drie belangrijke en toekomstbestendige glastuinbouwgebieden (Pijnacker-Oost, Pijnacker-West en Noukoop) willen we **verder versterken**.

We kiezen voor evenwichtige transformatie, waarbij we **oude, leegstaande kassen omzetten naar andere functies**, zoals wonen, bedrijventerreinen en natuur. Ook benutten we de kansen van incurante percelen.

We kiezen voor bewust voor duurzame glastuinbouw: **we investeren in extra waterbergingen**. Zo zorgen we ervoor dat overstromingen en droogte worden voorkomen. Ook breiden we de handhavingscapaciteit uit, welke we gericht inzetten op risicolocaties en bedrijven die bewust regels overtreden.

We zien dat een **belangrijke rol bij de verduurzaming** van onze gemeente is weggelegd voor de glastuinbouw. We betrekken de glastuinbouw proactief bij het verduurzamen van onze lokale economie en het voorzien in de energievraag van huishoudens. Ook ondersteunen we de realisatie van warmtenet Oostland met aard- en restwarmte.

← Terug naar inhoudsopgave

108. Het CDA steunt de organisatie van **Kom in de Kas** in onze gemeente, waarbij bezoekers een kijkje krijgen achter het glas. Zo vergroten we het bewustzijn van Pijnacker-Nootdorp bij de herkomst van hun bloemen, planten, groenten en fruit.

109. Er wordt nader uitvoering gegeven aan het **Werkboek Oostland**. In het kader van 'Innovatief Oostland' wordt dit werkboek in samenwerking met de sector geactualiseerd.

110. Het CDA maakt werk van de **aanleg van de Verlengde Komkommerweg** tussen de Delftsestraatweg en de Hoefslag. Deze maakt een directe, snellere verbinding tussen de N470 en de Noordpolder mogelijk.

111. We pakken door met een **gemeentelijke grondbank** zodat de gemeente de herstructurering kan versnellen door strategisch gronden aan te kopen, ook voor de ontwikkeling van woningbouw, infrastructuur en transformatie naar bedrijventerreinen.

Bestaanszekerheid en armoedebestrijding

Een samenleving wordt gemaakt door mensen. Een mens komt het meest tot zijn recht in relatie tot de ander. 'Iedereen doet mee' is voor het CDA een belangrijk uitgangspunt, of dat nu is via betaald werk of vrijwilligerswerk.

Wat we bereikt hebben

- Door de inspanningen van het CDA heeft Pijnacker-Nootdorp sociaal raadslieden gekregen, die inwoners helpen bij vragen over wetten en regels of het opstellen van een brief of bezwaarschrift.

Onze plannen

112. Het CDA wil dat **sociaal raadslieden** inwoners blijven helpen met onpartijdige adviezen en begeleiding.

113. De aanpak van geldzorgen, de **schuldhulpverlening** van de gemeente, blijft gericht op het oplossen van (problematische) schulden, het verminderen van stress door zorgen om schulden en het creëren van ruimte om ook problemen op andere levensgebieden aan te pakken. In het uiterste geval willen we dat de gemeente alle schulden van gezinnen kan overnemen zodat

← Terug naar inhoudsopgave

een huishouden nog maar één schuldeiser heeft en er een overzichtelijke situatie ontstaat.

- 114.** Via **SchuldHulpMaatje** worden inwoners door gecertificeerde vrijwilligers geholpen als zij geldproblemen of schulden hebben.
- 115.** We zetten de inzet van de klantmanagers werk en participatie om mensen met een **bijstandsuitkering** te helpen een passende baan te vinden voort. Met als uitgangspunt dat iedereen van waarde is en er momenteel voldoende vacatures zijn om op te vullen, intensiveren we de aanpak door duurzame samenwerkingen met het lokale bedrijfsleven aan te gaan.
- 116.** De **tegenprestatie**, het leveren van onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden door mensen met een bijstandsuitkering, wordt voortgezet.

Onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor een fatsoenlijke samenleving. Dit begint al op de basisschool. Op school leren kinderen niet alleen schrijven en rekenen, maar krijgen zij ook de kans om hun talenten te ontdekken. Scholen bieden een veilige omgeving waarin kinderen leren, vrienden maken en zelfvertrouwen opbouwen. Het CDA gelooft in een sterke samenwerking tussen kinderopvang, scholen, ouders en de buurt en wil daarom investeren in compleet onderwijs. Dat betekent dat kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang zoveel mogelijk samenwerken onder één dak.

Wat we bereikt hebben

- De afgelopen jaren heeft het CDA zich ingezet voor extra investeringen in de vernieuwing en verduurzaming van schoolgebouwen, zoals kindcentrum de Regenboog in Nootdorp en de Casaschool in Pijnacker-Noord.
- We staan in verbinding met het onderwijs en hebben onder andere goed contact met het Stanislas College en SkippyPepijn.

Onze plannen

- 117.** We blijven ons inzetten voor de **aanpak van onderwijsachterstanden**. Alle peuters die dat nodig hebben, krijgen gratis voorschoolse educatie, zodat zij beter voorbereid aan groep 1 beginnen.

← Terug naar inhoudsopgave

118. Door **renovatie en nieuwbouw van onderwijshuisvesting** transformeren we oude gebouwen naar multifunctionele kind- en jongerencentra. Hierdoor wordt de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en welzijn versterkt en ontstaat een doorlopende ontwikkel- en leerlijn voor kinderen.

119. Alle jonge mensen verdienen een goed schoolgebouw. In samenspraak met de onderwijsinstellingen werken we aan de uitvoering van het **Integraal Huisvestingsplan**. Samen weten we het beste wat nodig is. Investerings in onderwijshuisvesting stellen we niet uit.

120. We investeren in **openbare groene schoolpleinen**, die uitnodigen tot spelen, ontmoeting en bewegen.

121. We **stimuleren de betrokkenheid van (groot)ouders**. Samen met kinderopvang en onderwijs stimuleren we vrijwillige betrokkenheid, bijvoorbeeld bij voorleesactiviteiten of als plein- en oversteekwacht.

Cultuur en erfgoed

Het CDA ziet kunst, cultuur en religie als bronnen van inspiratie en kracht, vooral in tijden van onzekerheid. Wij willen cultuur toegankelijk houden, zodat elke inwoner – van jong tot oud – zich verbonden kan voelen met onze (lokale) geschiedenis en dit kan doorgeven aan toekomstige generaties. In Nootdorp zorgt CulturA & Zo voor ontmoeting en maakt zij het mogelijk van kunst en cultuur te genieten. Ook in Pijnacker komt er met het Sociaal Cultureel Centrum, een belangrijke culturele ontmoetingsplek.

Wat we bereikt hebben

- Door de aanhoudende inzet van het CDA en de middelen van Fonds 1818 en het Oranjefonds heeft het SWOP een vestiging in Nootdorp (Jozefschool) gekregen.
- Het Bart Dekkerveld in Delfgauw blijft, als groene ontmoetingsplek voor de buurt, behouden.

Onze plannen

122. Voor het CDA Pijnacker-Nootdorp zijn de **bibliotheken en culturele centra** bij uitstek culturele en samenbindende plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Ook zij kunnen dienen als

huiskamer van de wijk. Tegelijkertijd zijn het plekken voor inwoners die in de knel zitten, voor wie de digitalisering steeds lastiger is bij te benen of voor wie zich geen raad weet met al die complexe overheidsinformatie.

- 123.** Het CDA wil niet alleen aantrekkelijke culturele centra, zoals CulturA & Zo en het Sociaal Cultureel Centrum, maar ook huiskamers in de wijken, zoals het SWOP in de Jozefschool. In navolging van Nootdorp, komt er daarom ook een **ontmoetingsplek in Delfgauw**.

- 124.** Mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking hebben het grondrecht om zo **volledig mogelijk mee te doen** aan de samenleving. Dat geldt ook voor inwoners die moeite hebben met lezen en het vergaren van informatie, of die zich digitaal ongeletterd voelen. Dat verstaan wij onder een inclusieve gemeente zijn.

- 125.** Cultuur is ook een **drager van waarden**, waarden die we aan elkaar willen doorgeven:

We willen daarom **ruimte geven aan evenementen** als de Nootdorpse Kermisweek, het Dobbe Lentefestival, de Delfgauwdag, RunBikeRun en de lokale wielerrondes: feesten waar de hele gemeente voor uitloopt. En we willen verkennen of we het veldrijden (UCI Wereldbeker) terug kunnen halen naar Pijnacker-Nootdorp.

Het CDA wil de **culturele sector vitaal houden**. Niet door alles en iedereen te subsidiëren, dat kan niet, maar door focus aan te brengen in waar we onze beperkte middelen inzetten. De focus op onze culturele basisinfrastructuur wil niet zeggen dat er geen ruimte is voor vernieuwing of talent. Maar subsidiëring van nieuwe initiatieven kan alleen werken als subsidies in principe tijdelijk zijn en nieuwe initiatieven op een redelijke termijn op eigen benen komen te staan.

- 126.** De kernen Pijnacker, Nootdorp en Delfgauw kennen een rijk verleden. Dit verleden is zichtbaar in de vele **gemeentelijke- en rijksmonumenten**, de historische informatieborden verspreid door de gemeente en de Stolpersteine in Pijnacker. Het CDA Pijnacker-Nootdorp koestert dit erfgoed met trots. Daarom volgen we de verrichtingen van het Historisch Genootschap Oud-Pijnacker en Nootdorpsche Historiën op de voet.

4 Gemeentefinanciën op orde

Het CDA Pijnacker-Nootdorp staat voor een verantwoordelijk financieel beleid. Geld van onze inwoners kunnen we maar één keer uitgeven. Dat moet sober en degelijk worden beheerd. Doe je dat niet dan moeten komende generaties de schulden van huidige generaties oplossen. Verantwoordelijk financieel beleid houdt wel in dat gemeenten moeten investeren in ruimte om te wonen en te ondernemen. Dat geeft een gezonde basis voor voldoende inkomsten in de toekomst. We moeten gaan voor een realistischere begroting, waarbij planningsoptimisme wordt tegengegaan en gemeentelijk sparen wordt voorkomen.

Wat we bereikt hebben

- We hebben voorkomen dat er geld werd opgepot voor zaken waar geen concrete plannen voor waren, waarmee de algemene reserve een getrouwer beeld geeft van de financiële situatie.
- De Onroerendzaakbelasting (OZB) is niet meer geïndexeerd dan strikt noodzakelijk.

Onze plannen

127. Het CDA is **geen voorstander van een OZB-verhoging**, tenzij het niet anders kan. Een verhoging raakt direct de koopkracht van gezinnen en huishoudens. We willen de OZB voor verenigingen compenseren.

128. We moeten verantwoordelijk omgaan met belastinggeld. We kijken daarbij kritisch naar onze uitgaven en toetsen plannen op doelmatigheid en effectiviteit. **Voor nieuwe plannen verhogen we de belasting niet.** We kijken binnen de begroting waar het van betaald kan worden.

129. De vergunningverlening duurt lang, netcongestie werkt vertragend en goed personeel vinden is moeilijk. Nieuwe projecten, zoals het Sociaal Cultureel Centrum, wegenonderhoud en de herstructurering van de glastuinbouw lopen daardoor vertraging op. Het CDA zet daarom de komende jaren in op **realistische en uitvoerbare plannen**. Dat voorkomt ook teleurstelling achteraf. De begroting moet realistischer: planningsoptimisme gaan we tegen.

← Terug naar inhoudsopgave

130. Het CDA wil de komende periode kritisch blijven kijken naar onze uitgaven. Bij het maken van keuzes staan de volgende criteria centraal:

Er is altijd sprake van een **sluitende begroting**.

Structurele lasten worden gedekt met **structurele middelen**.

We investeren het **eigen vermogen** in kansrijke projecten met toegevoegde waarde, maar houden ook een deel beschikbaar voor onverwachte tegenvallers.

Bij publieke investeringen worden de daarmee samenhangende **beheerskosten en/of onderhoudskosten** direct in de begroting verwerkt (en niet op de lange baan geschoven).

Mee- en tegenvallers worden in eerste instantie binnen de bestaande programma's opgevangen.

Het **weerstandsvermogen blijft voldoende** en er wordt een sterk risicomanagement gevoerd.

131. Wij pleiten voor een aanpak waarin de **gemeentelijke belastingen** in samenhang worden bekeken: onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Voor het CDA is het belangrijk dat die laatste twee vormen direct worden ingezet voor de doelen waarvoor ze zijn ingesteld: kostendekkend en niet hoger.

132. Het CDA staat voor **eerlijke belastingen en heffingen**. De begroting van Pijnacker-Nootdorp is grotendeels afhankelijk van inkomsten van het Rijk. Het CDA Pijnacker-Nootdorp blijft er in Den Haag op aandringen dat gemeenten voldoende middelen toebedeeld krijgen om hun taken naar behoren uit te voeren.